

Gedragscode Scouting Nederland

Scouting Nederland wil een veilige plek zijn voor (jeugd-) leden, vrijwilligers en andere betrokkenen, zowel online als offline. In deze gedragscode lees je hoe we¹ bij Scouting Nederland met elkaar omgaan en samenwerken. Iedereen moet erop kunnen vertrouwen dat wij elkaar respecteren.

Wij beschermen al onze leden tegen ongewenst en grensoverschrijdend gedrag en zorgen ervoor dat we de gedragscode naleven. Wij zijn ambassadeurs van Scouting Nederland en wij houden ons aan de Scoutingwet:

*“Een scout trekt er samen met anderen op uit om de wereld te ontdekken en deze meer leefbaar te maken.
Een scout is eerlijk, vriendelijk en zet door.
Een scout is trouw, waardebewust en zorgt goed voor de natuur.
Een scout is behulpzaam en respecteert zichzelf en anderen.”*

De gedragscode is een aanvulling op de Nederlandse wet en maakt onderdeel uit van het huishoudelijk reglement van Scouting Nederland (HHR). Deze gedragscode geldt voor al onze activiteiten, evenementen en alle onderdelen van onze organisatie, zowel voor de groep, regio, admiraliteit als landelijke organisatie.

Deze gedragscode geldt altijd, dus ook in het buitenland. Bij activiteiten/evenementen in het buitenland houden we ons daarnaast aan de geldende wet- en regelgeving.

Samen letten we op signalen die kunnen wijzen op overtreding van de gedragscode. Ongewenste omgangsvormen en grensoverschrijdend gedrag staan we niet toe. Zien of ervaren we ongewenst of grensoverschrijdend gedrag? Dan spreken we elkaar aan of roepen we hulp in. Zo waarborgen we de veiligheid van alle betrokkenen. Bij grensoverschrijdend gedrag doen we ook een melding bij het bestuur². Het bestuur start vervolgens het protocol grensoverschrijdend gedrag.

Gaat het om een situatie waar de gedragscode niet direct in voorziet? Of is er twijfel over (grensoverschrijdend) gedrag? Dan handelen we in de geest van de gedragscode en overleggen we met een medelid, vertrouwenspersoon en/of het bestuur².

Hieronder beschrijven we de uitgangspunten van deze gedragscode, met daarna een toelichting. Deze uitgangspunten zijn gebaseerd op twee onderdelen: sociale veiligheid en zakelijke integriteit (hoe werken we op een eerlijke manier samen).

Uitgangspunten van de gedragscode:

1. Wij respecteren ieder lid.
2. Wij dragen bij aan een veilige omgeving, zowel offline als online, zonder ongewenst en grensoverschrijdend gedrag.
3. Wij stellen de sociale veiligheid en welzijn van alle leden voorop.
4. Wij bewaken onze eigen grenzen en gaan respectvol om met de grenzen die anderen aangeven.
5. Wij respecteren de privacy van alle leden en hun persoonlijke ruimte.
6. Wij dringen niet verder door in het privéleven van anderen dan noodzakelijk is om onze functie goed uit te voeren en zijn ons daarbij bewust van machtsverhoudingen.
7. Wij houden ons aan de Scoutingwet en aan de regels zoals beschreven in de gedragscode en het huishoudelijk reglement.
8. Wij zijn ons bewust van mogelijke belangenverstremming en de gevolgen hiervan.
9. Wij volgen het standpunt drugs, alcohol en roken van Scouting Nederland.

Sociale veiligheid

Inclusie

Iedereen moet zich bij Scouting veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Wij maken geen onderscheid in geloof, levensovertuiging, politieke voorkeur, ras, geslacht, nationaliteit, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, handicap, leeftijd of lichamelijke kenmerken.

Grenzen

Grenzen verschillen per persoon en situatie. Wij bewaken onze eigen grenzen en gaan respectvol om met de persoonlijke grenzen die anderen aangeven. Dit vraagt om sensitiviteit, voortdurende reflectie en een open dialoog.

Alcohol- en/of middelengebruik kan het aangeven en respecteren van (eigen) grenzen beïnvloeden en makkelijker leiden tot grensoverschrijdend gedrag.

Wij vragen altijd om toestemming voordat we (intiem) fysiek contact maken. Als we twijfelen, vragen we het aan de ander. Iedereen mag toestemming tussentijds wijzigen of intrekken.

Definitie grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag is gedrag (of zijn uitspraken) dat voor de ontvanger niet acceptabel is, ongeacht de bedoeling achter dit gedrag. Dit gedrag kan schade veroorzaken op fysiek, mentaal of emotioneel vlak.

Het gedrag kan zowel offline als online plaatsvinden. Voorbeelden kunnen zijn discriminatie, pesten, buitensluiten, geweld, seksueel grensoverschrijdend gedrag, mislukte grappen, machtsmisbruik, lastigvallen, stalken, vernieling van eigendommen en wetsovertredingen.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag is verbaal, non-verbaal of lichamelijk gedrag met een seksuele ondertoon dat bedoeld of onbedoeld iemands waardigheid of integriteit aantast. Voorbeelden kunnen zijn ongewenste en/of ongepaste aanrakingen, dubbelzinnige opmerkingen, intimidatie, ongewenste berichten, gluren, aanranding, verkrachting en het tonen of maken van seksuele beelden. Dit gedrag kan ook online plaatsvinden, bijvoorbeeld via sexting, online shaming, seksuele uitbuiting, het delen van seksueel beeldmateriaal zonder toestemming, wraakporno en grooming.

Bij grensoverschrijdend gedrag kan de machtsverhouding tussen de betrokkenen een rol spelen. In bepaalde functies is er sprake van een machtspositie, zoals bijvoorbeeld een ouder jeugdlid als ploegleider ten opzichte van een jonger jeugdlid in de ploeg, of een voorzitter ten opzichte van leiding. Wij houden altijd rekening met de situatie en de relatie met de andere persoon. Het lid met de machtspositie bewaakt de grenzen en gaat hier integer mee om.

Omgang met elkaar en relaties

Wij dringen niet verder door in het privéleven van anderen dan noodzakelijk is om onze functie goed uit te voeren. We zijn ons hierbij bewust van en houden rekening met machtsverhoudingen. Ongepast gedrag in een functie kan zijn: onnodig vragen stellen over privé zaken, persoonlijke afspraakjes maken, contact zoeken buiten Scouting (online en offline), als leiding jeugdleden thuis uitnodigen.

Elk lid zorgt ervoor dat online contacten veilig verlopen. Leden delen geen ongepaste informatie, foto's of video's van, met of over elkaar. Ze weten altijd wie de informatie te zien krijgt en gaan daar gepast mee om. Grapjes, foto's of opmerkingen die voor leeftijdgenoten 'passend' zijn, kunnen voor jongere deelnemers niet geschikt zijn.

Soms hebben we contact buiten Scouting om, bijvoorbeeld omdat we een familieband hebben, of klasgenootjes zijn. Deze gedragscode richt zich niet op deze contacten, maar het is belangrijk dat we onze functie bij Scouting en daarbuiten duidelijk gescheiden houden.

Evenementen en activiteiten

Op kampen en evenementen zijn we langere tijd samen. Dat kan voor (jeugd-)leden spannend zijn. We letten daarom extra op veiligheid, welzijn en de sociale veiligheid binnen de groep. Wij handelen hierbij passend bij de ontwikkelingsfase van het (jeugd-)lid. We respecteren de privacy van (jeugd-)leden in slaapzalen, tenten, omkleedruimtes en douches.

De traditionele manier van ontgroenen of een kampdoop zijn binnen Scouting niet meer passend. Scouting staat natuurlijk voor het leren kennen en verleggen van je grenzen, maar het mag nooit zo zijn dat kinderen er bang voor zijn, het gevoel krijgen dat ze voor schut staan of dat ze er geestelijk of lichamelijk iets aan overhouden. Wij kiezen voor positieve tradities, zoals welkomstceremonies. Wij stellen de veiligheid en gezondheid van (jeugd-)leden altijd voorop.

Zakelijke integriteit

Zakelijke integriteit houdt in dat we onze functie goed en zorgvuldig uitvoeren, waarbij we rekening houden met de verantwoordelijkheden en taken die horen bij de functie en de geldende normen en waarden van de organisatie. We gaan eerlijk en zorgvuldig om met de middelen die vanuit onze functie tot onze beschikking staan. Voorbeelden van middelen zijn financiën, gebouw, materiaal of gegevens.

Wij respecteren democratische processen en handelen hiernaar.

We zijn ons bewust van mogelijke belangenverstrengeling en de gevolgen hiervan. Denk bijvoorbeeld aan dubbelfuncties, familiebanden en langdurig dezelfde functie vervullen. We ondernemen passende stappen om negatieve invloed of vriendjespolitiek te voorkomen.

Geschenken en andere vergoedingen

Bij het geven en ontvangen van geschenken in relatie tot Scouting, zorgen we ervoor dat dit onze handelingen en/of besluiten niet beïnvloedt.

¹ We spreken in de wij vorm. Met wij bedoelen we alle leden van Scouting Nederland. Hiermee wordt bedoeld, iedereen die lid is van Scouting Nederland en personen die op een andere manier verbonden zijn aan Scouting.

² Dit betreft het bestuur van het organisatieonderdeel waar het gedrag heeft plaats gevonden.